

U-OV/Qbuzz
t.a.v. de heer D. Vlucht
Europalaan 2a
3526 KS Utrecht

Betreft: advies interieur Ebusco, Heuliez en Setra bussen inclusief bijlage.

CC de heer G. Knegtel en P. Tanja, provincie Utrecht

Utrecht, 28 maart 2019

Geachte heer Vlucht,

Op dinsdag 5 maart 2019 heeft een delegatie van het ROCOV Utrecht de remise van U-OV bezocht en aldaar een drietal bussen beoordeeld op toegankelijkheid voor reizigers met een beperking.

Het betrof de volgende typen bussen:

1. Ebusco 12 meter bus (groen). Geschouwd is de stadsbus uitvoering. De bestelde U-OV/Qbuzz krijgt de streekuitvoering met 2 x 2 stoelen in de breedte en zonder 3^e deur. Deze elektrische bus zal worden ingezet op diverse lijnen. Hiervan zijn 20 stuks besteld.
2. Heuliez gelede bus (blauw). De bestelde U-OV/Qbuzz versie krijgt een 30 cm smallere, enkelvoudige instapdeur, andere stoelen en een drietal TFT-schermen. Deze elektrische bus is gepland om te worden ingezet op de stadslijnen 3, 7 en 8. Hiervan zijn 35 stuks besteld.
3. Setra 12 meter bus. (rood-wit) U-OV/Qbuzz heeft de 15 meter versie besteld, zonder bagagerekken boven de stoelen. De dieselbus is gepland voor gebruik op lijn 41 met doorverbinding naar de lijnen 52 en 53. Hiervan zijn 15 stuks besteld die binnenkort geleverd worden.

Hieronder volgen onze opmerkingen in algemene zin en per type bus en onze adviezen.

Algemeen.

Wij dringen er sterk op aan om het ROCOV advies te vragen en uit te laten brengen ruim vóór dat er bussen besteld worden. Reeds op basis van een interieur-plattegrond kan het ROCOV een voorlopig oordeel geven. In de bijlage blijkt dit duidelijk voor de draaicirkel van rolstoelen.

Wij merken op dat niet alleen de plaats voor hulpmiddelen, maar ook de wijze waarop reizigers met deze hulpmiddelen in en uit de bus moeten komen, beschreven/aangegeven dienen te worden.

Ook is het wenselijk uniformiteit in knoppen, kleuren en contrast aan te brengen. Daarnaast een zichtbaar en tastbaar onderscheid aan te brengen tussen de haltestopknop en de "ik heb hulp nodig"-knop.

OV chip apparatuur was bij de schouw op 5 maart nog nauwelijks aanwezig. Over de plaatsing van de OV chipapparatuur is daarom nog geen advies te geven.

De ROCOV's zouden de fabrikanten van bussen duidelijk moeten maken wat reizigers met een beperking verlangen. ROCOV Utrecht ziet daar een rol voor de vergadering van alle ROCOV voorzitters. We wijzen er op dat juist reizigers met een beperking meer dan anderen zijn aangewezen op OV.

Hieronder volgen de opmerkingen per type bus:

1. Ebusco (groene bus)

- a. De bus heeft een ruim interieur en 2 TFT-schermen. De gehele bus heeft een gebruiksvriendelijke lage vloer.
- b. We adviseren geen stopknop aan te brengen op een horizontale steungreep.

2. Heuliez (blauwe bus)

- a. De bus heeft een ruime instap en een naar binnendraaiende instapdeur. De bus heeft een licht dak in de balg van de geleiding.
- b. Slechts 3 stoelen staan op de verlaagde vloer. Alle overige stoelen staan op een podest van ca. 25 centimeter hoog.
- c. De positie van de stop- en deur-openknoppen op de palen bij de uitstapdeuren is verwarrend.
- d. Er staat een onhandige paal bij de kinderwagenplek.
- e. Ander stoeltype hebben we niet kunnen beoordelen.

2. Setra (rood-witte bus)

- a. Over deze bus heeft u reeds eerder het ROCOV advies ontvangen.

Betreffende de toegankelijkheid van deze bussen treft u een bijlage aan. Daarin is de volgorde gelijk als hierboven en daarin staan plaatjes met bijbehorend commentaar.

Adviezen.

Let bij koop of huur van bussen op de afstand die tussen halteperron en in- of uitstap-trede zal ontstaan. Met name bij de SETRA- bus zullen er reizigers zijn die niet of moeilijk een grote spleet tussen bus en halteperron kunnen overbruggen. Denk daarbij niet alleen aan ouderen maar ook aan een moeder met een kleuter aan de hand en een peuter in een buggy.

Zorg dat reizigers met hun hulpmiddelen in de bus kunnen komen en in de bus de nodige draaiingen kunnen maken.

Wij adviseren bij de inrichting van het interieur rekening te houden met de ongewenste combinatie van verwarming en hulphond.

Voor slechtzienden is het belangrijk te horen wanneer hun uitstaphalte nadert en dat er op 'STOP' is gedrukt. Daarom moet de melding via de omroep en een geluid als op de stop knop wordt gedrukt altijd te horen zijn. Wij adviseren het onmogelijk te maken dat deze beide uitgezet worden, ook niet door een chauffeur.

Wij adviseren om geen verhogingen (podesten) te gebruiken om de stoelen op te zetten in het lage vloergedeelte. In iedere bus zou tenminste een met twee cijfers te schrijven aantal zitplaatsen op het

lage vloer gedeelte moeten staan. De getoonde blauwe Heuliez bus voldoet qua stoelindeling niet aan dat aantal. Het ROCOV adviseert meer stoelen direct op de vlakke vloer te plaatsen. Wij adviseren om onafhankelijk van het type bus uniforme, zichtbare en tastbare verschillende knoppen voor stop en assistentie te in te voeren en aan te brengen, om te beginnen in de drie type bussen.

Vragen

Als u vragen heeft over ons advies, kunt u contact opnemen met het secretariaat.

Wij verwachten uw schriftelijke reactie uiterlijk vier weken na dagtekening van deze brief.

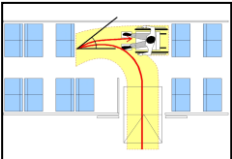

Met vriendelijke groet,

drs. J. van Leijenhorst
Voorzitter ROCOV Utrecht

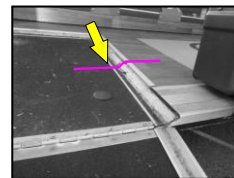
	
	<p>De verkeersruimte naar de opstelruimte voor de rolstoel is verre van ideaal !</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrije draaicirkel (blauw) die nodig is voor het manoeuvreren met een rolstoel loopt deels over de drempel (verdieping) van de uitklapbare helling. Veel rolstoelgebruikers zullen moeite hebben om te draaien. • Aan de overzijde ontbreekt links ruimte die nodig is om in één beweging naar de opstelruimte te manoeuvreren. Daardoor zal het halteren extra tijd vragen en zullen staande passagiers een extra belemmering vormen.
	<ul style="list-style-type: none"> • Autogordels worden vaak aangebracht, maar geven een fout signaal naar de passagiers. Volgens de Europese richtlijn dient de rolstoel 'los' te staan. Als een vastzetinrichting nodig zou zijn, dan is het wenselijk dat deze eerst door TNO getest wordt. Autogordels zijn als vastzetinrichting in busjes niet toegestaan en kunnen bij een calamiteit rolstoelgebruikers ernstig verwonden.
	<ul style="list-style-type: none"> • Fijn dat er opklapbare zitjes zijn toegepast. Het zou zonde zijn wanneer de ruimte niet beschikbaar is voor passagiers als er geen rolstoelgebruikers zijn. • Voor mensen met kinderwagens en mensen met bagage is het fijn om te zitten en wordt de veiligheid zo verhoogd.
	<ul style="list-style-type: none"> • Voorste stoelen zijn zonder verhoging bereikbaar.

	<ul style="list-style-type: none"> • Na de deur zijn de stoelen wel erg hoog aangebracht en ongeschikt voor mensen met een loopbeperking. Het is wenselijk dat er meer stoelen zijn die niet verhoogd zijn.
	<ul style="list-style-type: none"> • Geschikte leuning aan de deur.
	
	<ul style="list-style-type: none"> • Leuning aan de deur is onbereikbaar voor passagiers die een leuning nodig hebben .
	<ul style="list-style-type: none"> • Het is fijn dat deze bus een automatische uitschuifplank heeft ! • Voordeel is ook dat er binnen geen extra drempel ontstaat en dat de manoeuvreerruimte daardoor maximaal is.

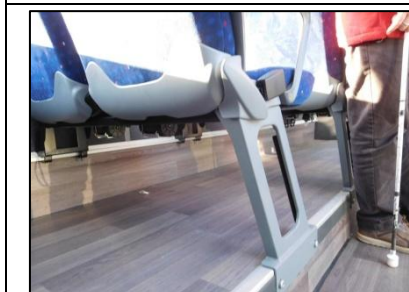
	<p>De verkeersruimte naar de opstelruimte voor de rolstoel is verre van ideaal !</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrije draaicirkel (blauw) die nodig is voor het manoeuvreren met een rolstoel wordt geblokkeerd door 2 staanders. Een rolstoel kan hier niet draaien of manoeuvreren. Deze opstelling is ongeschikt ! • Er ontbreekt links ruimte die nodig is om in één beweging naar de opstelruimte te manoeuvreren. Daardoor zal het halteren extra tijd vragen en zullen staande passagiers een extra belemmering vormen.
	<ul style="list-style-type: none"> • Deze staander maakt het manoeuvreren met een kinderwagen vrijwel onmogelijk, alle staande passagiers zullen dit als overlast ervaren.
	<ul style="list-style-type: none"> • Deze horizontale stang is weliswaar een goede handgreep, maar bij een noodstop is deze oplossing gevaarlijk !
	
	<ul style="list-style-type: none"> • Bij de instap bevindt zich een stang in de looproute. Voor instappers zal dit geen probleem zijn, maar uitstappers kunnen zich vergissen en hier lelijk over vallen.

- Bij het naar binnen rijden moet een rolstoel draaiend over een drempel rijden. Lossen voorwieltjes zullen door deze drempel in een andere richting sturen. Veel rolstoelgebruikers zullen moeite hebben om in de bus naar de opstelplaats te rijden. Voor een aantal zal het echter onmogelijk zijn.

- Er ontbreekt een vrije draaiscirkel (bouw) van 1,5 m die een rolstoelgebruiker in staat stelt om in de bus te draaien en achterstevoren plaats te nemen, zoals de Europese wetgeving voorschrijft. Er is slechts 1,2 m beschikbaar (geel).

- Dit is een lage vloerbus, maar alle zitplaatsen zijn verhoogd aangebracht. Deze bus is ongeschikt voor mensen met een loopbeperking.

- Voor alle bussen geldt dat alle passagiers (ook de rolstoelgebruiker) die omgekeerd zitten ook zicht moeten hebben op de informatieschermen.